

Ustawa
z dnia..... 2012 r.
o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym
i niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie dnia 21 lipca 2006r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. z 2006 r. nr 157 poz. 1119 ze zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 1 w ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art.1.1. Ustawa określa organizację, zakres i cel sprawowania nadzoru publicznego nad rynkiem finansowym.”;

2) W art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2.1. Celem nadzoru nad rynkiem finansowym jest ochrona interesu publicznego.

2. Nadzór nad rynkiem obejmuje również działania zmierzające do zapewnienia stabilności i bezpieczeństwa, a także przejrzystości na rynku finansowym, rozwoju zaufania do jego uczestników oraz zapewnienie ochrony ich interesów.

3. Osiągnięcie celów, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w szczególności poprzez wykonywanie nadzoru określonego w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 1997r., nr 140 poz. 939 ze zm.), ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz.U. z 2003 r., nr 124 poz. 1153 ze zm.), ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz.U. z 2003 r., nr 124 poz. 1153), ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz.U. z 2002 r., nr 169 poz. 1385), ustawie z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz.U. z 2005 r., nr 83 poz. 719) oraz ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz.U. z 2011 r., nr 199 poz. 1175).”;

3) W art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

---

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2008 r., nr 231 poz. 1546, Dz.U. z 2010 r., nr 126 poz. 853, Dz.U. z 2011 r., nr 131 poz. 763.

„Art. 5.1. W skład Komisji wchodzi Przewodniczący, dwóch Zastępców Przewodniczącego i sześciu członków.

2. Dwóch członków Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów spośród osób wskazanych przez Radę.”;

4) Wprowadza się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b.1. Organem opiniodawczo – doradczym Prezesa Rady Ministrów w zakresie nadzoru na rynku finansowym jest Rada Interesu Publicznego Rynku Finansowego, zwana dalej „Radą”.

2. Rada opiniuje oraz ocenia wszelkie działania oraz procesy dotyczące rynku finansowego, kierując się potrzebą ochrony interesu publicznego.

3. W skład Rady wchodzi 25 członków, powoływanych oraz odwoływanych przez Prezesa Rady Ministrów z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Kandydatów na członków Rady wskazują organizacje zawodowe i społeczne, zainteresowane problematyką rynku finansowego, ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe związki pracodawców, których działalność wiąże się z funkcjonowaniem rynku finansowego, a także osoby wskazane przez wyższe uczelnie, uprawnione do nadawania stopnia naukowego doktora nauk w zakresie finansów lub prawa finansowego.

5. Realizując cel określony w ust. 2 Rada:

1) monitoruje transakcje dokonywane na rynku finansowym i działania jego uczestników

2) zgłasza Komisji dostrzeżone zagrożenia dla ochrony interesu publicznego na rynku finansowym

3) składa Prezesowi Rady Ministrów coroczną opinię w sprawie działalności Komisji, do dnia 30 września następnego roku.

6. Posiedzeniu Rady przewodniczy jej przewodniczący lub jego zastępca. W posiedzeniu Rady uczestniczy przewodniczący Komisji lub jego zastępca.

7. Szczegółowy tryb działania Rady określa statut, który w drodze zarządzenia nadaje Prezes Rady Ministrów.”;

5) W art. 7 w ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7.1. Przewodniczącego Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję, spośród osób pozytywnie zaopiniowanych przez Radę oraz które:

1) posiadają obywatelstwo polskie;

2) korzystają z pełni praw publicznych;

- 3) posiadają wyższe wykształcenie prawnicze lub ekonomiczne;
- 4) posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie nadzoru nad rynkiem finansowym w Rzeczypospolitej Polskiej oraz doświadczenie zawodowe uzyskane w trakcie pracy naukowej, pracy w podmiotach wykonujących działalność na rynku finansowym bądź pracy w organie nadzoru nad rynkiem finansowym;
- 5) posiadają co najmniej trzyletni staż pracy na stanowiskach kierowniczych;
- 6) nie byli karani za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 7) cieszą się nieposzlakowaną opinią i dają rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań.”;

6) W art. 8 wprowadza się ust.1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 zakazy, o którym mowa w art. 15a obowiązują przewodniczącego aż do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia powołania go na stanowisko przewodniczącego.”;

7) W art. 11 skreśla się ust. 6 i wprowadza się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Od decyzji wydanych przez Komisję służy odwołanie do organu odwoławczego.”;

8) Art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15.1. Przewodniczący Komisji, jego Zastępcy, członkowie Komisji oraz pracownicy Urzędu Komisji nie mogą być akcjonariuszami lub udziałowcami podmiotów podlegających nadzorowi Komisji, z wyjątkiem posiadania akcji dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą zajmować żadnych innych stanowisk i podejmować działalności zarobkowej lub publicznej poza pracą naukową, dydaktyczną lub twórczością autorską. Nie mogą również wykonywać innych czynności, które pozostawałyby w sprzeczności z ich obowiązkami albo mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.”;

9) W art. 19. ust 1 w brzmieniu:

„1. Wydatki stanowiące koszty działalności Komisji i Urzędu Komisji, w wysokości określonej w ustawie budżetowej, w tym wynagrodzenia i nagrody dla Przewodniczącego

Komisji, jego Zastępców oraz pracowników Urzędu Komisji, są pokrywane z budżetu państwa.”;

10) W art. 19 wprowadza się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wpłaty wnoszone przez podmioty nadzorowane w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustaw, o których mowa w art. 1 ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.”;

Art. 2. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 1997 r., nr 140 poz. 939 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 131a ust. 1 i 2 w brzmieniu:

„Art. 131 a. 1. Banki są obowiązane do wnoszenia wpłat do budżetu państwa w związku z wykonywaniem przez organy publiczne nadzoru bankowego, stanowiących iloczyn sumy aktywów bilansowych banków i stawki nieprzekraczającej 0,024 %.

2. Należności, o których mowa w ust. 1, podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.

2) Wprowadza się art. 131b w brzmieniu:

„Art. 131b. 1. Usługi i produkty finansowe oferowane w ramach wykonywania działalności bankowej podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 1997 r. r. Nr 139, poz. 934 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 201a w brzmieniu:

„Art. 201a. 1. Usługi i produkty finansowe oferowane przez fundusze emerytalne podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1207 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Usługi i produkty finansowe oferowane w ramach pracowniczych programów emerytalnych podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2004 Nr 116, poz. 1205, ze zm.), wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Indywidualne konta emerytalne oraz indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 228, poz. 1507) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art.6a w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Emerytury kapitałowe podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1151 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Usługi i produkty finansowe oferowane w ramach wykonywania działalności w zakresie ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych oraz działalności reasekuracyjnej podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 8. W ustawie dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2005 r. Nr 150, poz. 1249 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a.1. Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 184, poz. 1539 ze zm.), wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 68b w brzmieniu:

„Art. 68b.1. Papierów wartościowe proponowane do nabycia w drodze oferty podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą

zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 146, poz. 1546 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 237a w brzmieniu:

„Art. 237a.1. Usługi i produkty finansowe oferowane przez fundusze inwestycyjne podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2000 r., Nr 103, poz. 1099 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 25a w brzmieniu:

„Art. 25a. 1 Towary giełdowe, którymi obrót odbywa się na giełdzie towarowej podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 169, poz. 1385) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Elektroniczny instrument płatniczy podlega kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2011 r., Nr 199, poz. 1175) wprowadza się następujące zmiany:

1) Wprowadza się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a Usługi płatnicze podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

2) W art. 113 ust. 1 w brzmieniu:

„Art. 113. 1. Krajowe instytucje płatnicze są obowiązane do wnoszenia wpłat są obowiązane do budżetu państwa, w związku z wykonywaniem przez organy publiczne nadzoru. Wpłaty są wnoszone w wysokości stanowiącej iloczyn całkowitej kwoty transakcji płatniczych wykonanych przez krajową instytucję płatniczą, w tym także przez jej agentów, i stawki nieprzekraczającej 0,075%, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 1996, Nr 1, poz. 2) wprowadza się następujące zmiany:

Wprowadza się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a.1. Usługi i produkty finansowe oferowane przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo – rozliczeniowe podlegają kategoryzacji ze względu na ryzyko zmienności ceny, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe.

2. Komisja sprawuje nadzór nad prawidłowym wykonywaniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi rodzaj produktów finansowych i usług, które podlegają zwolnieniu z obowiązku kategoryzacji, o której mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi sposób dokonywania kategoryzacji produktów finansowych i usług, o której mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznym na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124 poz. 1153 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

W art. 14. ust 1. w brzmieniu:

„Art. 14.1. Do wnoszenia wpłat do budżetu państwa , w związku z wykonywaniem przez organy publiczne nadzoru obowiązane są:

- 1) zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji do wysokości 0,14 % zbioru składek brutto;
- 2) powszechne towarzystwa emerytalne w wysokości stanowiącej iloczyn średniej rocznej wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego zarządzanego przez dane powszechne towarzystwo emerytalne i stawki nieprzekraczającej 0,016%; średnią roczną wartość aktywów otwartego funduszu emerytalnego wylicza się na podstawie wartości aktywów otwartego funduszu emerytalnego ustalonej na ostatni dzień roboczy każdego miesiąca danego roku kalendarzowego.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2003 r. nr 124 poz. 1153) wprowadza się następujące zmiany:

W art. 17 ust. 1 i 2.

„Art. 17. 1. Opłaty, o których mowa w ustawie o funduszach inwestycyjnych, ustawie o giełdach towarowych, ustawie o obrocie instrumentami finansowymi i ustawie o ofercie publicznej stanowią dochód budżetu państwa.

2. Z budżetu państwa pokrywane są koszty przeprowadzenia egzaminów i sprawdzianów umiejętności, o których mowa w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, w tym wynagrodzenia osób wchodzących w skład właściwych komisji egzaminacyjnych.”.

Art. 17. Z dniem wejścia w życie ustawy, wygasa kadencja członków Komisji. Skład nowej Komisji zostaje powołany na zasadach i w trybie określonym w niniejszej ustawie.

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie z dniem.....

Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym i niektórych innych ustaw

I. Uwagi ogólne

Niezbędnym warunkiem zwiększenia skuteczności publicznego nadzoru nad rynkiem finansowym jest zdefiniowanie na nowo jego celów. Jeżeli interes publiczny i ochrona interesów uczestników obrotu na rynku finansowym będzie podstawowym kryterium decydującym o podjęciu ingerencji Komisji Nadzoru Finansowego, funkcjonowanie rynku finansowego nie będzie postrzegane jako jedno z najważniejszych zagrożeń. Aby te cele stały

się rzeczywistością, projektowane ustawodawstwo tworzy prawne instrumenty, które będą chronić Komisję Nadzoru Finansowego od nacisków zewnętrznych, a także zapewnią jej bezstronność. Aby uchronić Komisję Nadzoru Finansowego przed zarzutem ulegania wpływom instytucji finansowych konieczne jest powołanie stałego organu opiniotwórczego przy Prezesie Rady Ministrów, tzn. Rady Interesu Publicznego, składającej się m.in. z ekspertów w dziedzinie rynków finansowych, którzy potrafiliby dokonać rzetelnej oceny działalności Komisji, a także monitorowaliby zachodzące na rynku zjawiska, wskazując jednocześnie we wczesnej fazie rodzące się na nim niebezpieczeństwa, godzące przede wszystkim w interes publiczny i interes uczestników obrotu na rynku finansowym. Wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 21 lipca 2006r. o nadzorze nad rynkiem finansowym² znajdzie swoje odpowiednie odzwierciedlenie w poszczególnych ustawach regulujących problematykę rynków finansowych.

Stabilność finansowa odgrywa podstawową rolę w funkcjonowaniu zarówno systemu finansowego, jak i całej gospodarki. System finansowy składa się z:

- rynków finansowych, w tym rynków pieniężnych i kapitałowych, poprzez które nadwyżki środków finansowych kierowane są od pożyczkodawców, czyli firm i osób prywatnych poszukujących możliwości inwestycyjnych do pożyczkobiorców, czyli podmiotów zainteresowanych pozyskaniem kapitału;
- pośredników finansowych, w tym banków i firm ubezpieczeniowych, które stanowią ogniwo łączące pożyczkodawców i pożyczkobiorców. Pożyczkobiorcy mają także możliwość pozyskiwania środków bezpośrednio na rynkach finansowych poprzez emisję papierów wartościowych, np. akcji i obligacji;
- infrastruktury finansowej, która umożliwia przepływ płatności, jak również obrót papierami wartościowymi oraz ich rozliczanie i rozrachunek.

Skuteczna ochrona systemu finansowego i zapewnienie jego stabilności finansowej możliwa jest po zidentyfikowaniu przez instytucje finansowe i organy nadzoru głównych źródeł zagrożeń, które związane są z występowaniem określonych następstw, tzn.:

- wskutek zwolnienia gospodarki przedsiębiorstwa zaczynają mieć problemy ze spłatą kredytów inwestycyjnych, a gospodarstwa domowe, w następstwie wzrostu bezrobocia zaczynają mieć trudności ze spłatą kredytów mieszkaniowych, co generuje straty w bankach;

---

² Ustawa z dnia 21 lipca 2006r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. z 2006 r., nr 157 poz. 1119 ze zm.).

- gwałtowny spadek ceny aktywów, m.in.. papierów wartościowych, gruntów i budynków oraz urządzeń produkcyjnych wiąże się ze wzrostem niepewności na rynkach finansowych, co skutkuje stratami ponoszonymi przez inwestorów.

Udzielanie przez banki dużych pożyczek na rzecz jednej branży rodzi zagrożenie, iż w przypadku spadku koniunktury w tej branży mogą być one narażone na straty.

Ostrożne zarządzanie ryzykiem przez banki, firmy ubezpieczeniowe i inne instytucje finansowe pełni kluczową rolę w zapobieganiu kryzysom finansowym. Ponadto równie ważne są działania podejmowane przez odpowiednie organy celu zapobieżenia kryzysowi lub zminimalizowania jego skutków. Działania te wiążą się z:

- regulacjami ostrożnościowymi, które wymagają od instytucji finansowych, aby efektywnie zarządzały ryzykiem i dbały o bezpieczeństwo depozytów, a także ujawniania informacji finansowych w celu utrzymania dyscypliny rynkowej;
- nadzorem ostrożnościowym, którego istotą jest pilnowanie, by instytucje finansowe przestrzegały regulacji ostrożnościowych;
- monitorowaniem i oceną stabilności finansowej³.

II. Szczegółowe omówienie proponowanych zmian

1. Uzasadnienie zmian do ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym

(Zmiana do art. 1 ustawy). Zmiana polegać będzie na dodaniu określnika „publiczny”, który uściśli, jaki rodzaj nadzoru ustawa reguluje – nadzór publiczny. W przeciwieństwie do kontroli nadzór obejmuje nie tylko analizowanie sytuacji wskazanych podmiotów i jej porównanie ze stanem wyznaczonym prawem, ale umożliwia również stosowanie wobec podmiotów nadzorowanych środków władczego oddziaływania.

Prawidłowo rozwinięty rynek finansowy jest podstawowym warunkiem efektywności

---

³ <http://www.ecb.int/ecb/orga/tasks/html/financial-stability.pl.html>.

gospodarczej, gdyż wtedy to możliwa jest ciągła fluktuacja kapitału od podmiotów chcących korzystnie ulokować swoje nadwyżki finansowe do podmiotów aktywnie poszukujących kapitału na finansowanie swojej działalności⁴.

Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym nie definiuje pojęcia rynku finansowego. Najczęściej przyjmuje się jego podmiotowe rozumienie, tzn. że rynek finansowy tworzą podmioty świadczące na nim usługi finansowe. Dlatego klasyfikacji usług finansowych, tzn. bankowych, ubezpieczeniowych i inwestycyjnych (związanych z obrotem instrumentami finansowymi) odpowiada podział instytucji finansowych na instytucje kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe oraz instytucje inwestycyjne. Jednakże analizowanie funkcjonowania rynku finansowego, które wiąże się z jego stabilnością rodzi konieczność uwzględnienia nie tylko podmiotów świadczących na tym rynku usługi, ale przede wszystkim publicznoprawną regulację ustroju i zadań podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo rynku finansowego⁵. Polski rynek finansowy obejmuje wszystkie podstawowe jego instytucje, które funkcjonują w rozwiniętych krajach o gospodarce rynkowej: banki i instytucje kredytowe, instytucje finansowe, instytucje wydające pieniądź elektroniczny, firmy inwestycyjne, fundusze inwestycyjne, fundusze emerytalne, domy maklerskie, zakłady ubezpieczeń, holdingi i konglomeraty finansowe. Rynek finansowy odgrywa kluczową rolę w gospodarce. W sferze jego funkcjonowania regulacyjna interwencja państwa była i jest największa. Pozostawienie regulacji tego rynku tylko mechanizmom rynkowym może zaburzyć funkcjonowanie państwa i z pewnością nie zapewnia zainwestowanym tam środkom należytej ochrony. Rynek finansowy wymaga interwencji w mechanizm jego funkcjonowania z kilku istotnych powodów. Przede wszystkim sektor finansowy ma podstawowe znaczenie dla funkcjonowania systemu płatniczego państwa. Ponadto cechą charakterystyczną rynku finansowego jest również występująca na nim asymetria informacji; tzn. sytuacja, w której jedna ze stron transakcji nie dysponuje informacjami, które posiada druga strona, przez co osłabia się zaufanie, co do jej wyników. Taka asymetria w ocenie aktywów instytucji finansowych może być przyczyną ukrywania informacji przez zarządy instytucji finansowych przed inwestorami, którzy przy błędnej ich interpretacji mogą wpaść w panikę. Funkcjonowanie rynku finansowego związane jest również z tzw. ryzykiem moralnym, które oznacza podejmowanie większego ryzyka przez instytucje finansowe, które działają ze świadomością, iż mają zapewnioną ochronę i pomoc ze strony systemów gwarancyjnych

---

⁴ W. Dębski, *Rynek finansowy i jego mechanizmy. Podstawy teorii i praktyki*, Warszawa 2007, s. 14.

⁵ W. Gromski, *Instytucja prawna* (w:) A. Bator, W. Gromki, A. Kozak, S. Kaźmierczyk, Z. Pulka, *Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny*, Warszawa 2006 r., s. 177.

depozytów i rekompensat dla inwestorów⁶.

Proponowana zmiana pozwoli na wyraźne odróżnienie nadzoru sprawowanego przez organy państwowe, podejmowanego w interesie publicznym od nadzoru, sprawowanego przez komórki, funkcjonujące w strukturze podmiotów kontrolowanych, których to podstawowym celem jest ochrona interesu pojedynczego podmiotu bądź określonej grupy podmiotów.

(Zmiana do art. 2)). Projekt ustawy określa „na nowo” cele nadzoru nad rynkiem finansowym. Podstawowym celem będzie ochrona interesu publicznego i ochrona interesów uczestników obrotu na rynku finansowym. Realizacja tych celów związana jest ściśle z podejmowaniem działań, które zapewniłyby jego prawidłowe funkcjonowanie.

Stabilność systemu finansowego jest rozumiana jako stan, w którym system finansowy pełni swoje funkcje w sposób ciągły i efektywny, nawet w przypadku wystąpienia nieoczekiwanych i niekorzystnych zaburzeń o znacznej skali. Zakłócenia w funkcjonowaniu systemu finansowego i zaburzenia efektywności świadczenia usług pośrednictwa finansowego wpływają niekorzystnie na sytuację przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Zatem stabilność systemu finansowego stanowi filar sprawnego funkcjonowania państwa, a nadzór publiczny powinien być sprawowany w imię ochrony interesu publicznego, a nie partykularnych interesów podmiotów działających na rynku finansowym. Destabilizacja systemu finansowego oznacza bowiem zakłócenia w funkcjonowaniu całej gospodarki, powodując zagrożenie bezpieczeństwa ekonomicznego. Bezpieczeństwo ekonomiczne stanowi z kolei jeden z aspektów bezpieczeństwa publicznego. Jego zachowanie stanowi cel istnienia organu nadzoru. Ochrona bezpieczeństwa finansowego służy równocześnie ograniczaniu ryzyka systemowego, które może wystąpić wtedy, gdy kryzys jednej instytucji finansowej będzie mieć wpływ na innych uczestników rynku i zakłóci funkcjonowanie całego systemu finansowego. Wyjście z sytuacji kryzysowej, a przede wszystkim przywrócenie zaufania do systemu finansowego jest wtedy bardzo kosztowne, w związku z tym może to powodować długotrwałe reperkusje dla rozwoju gospodarczego. Koszty kryzysu finansowego mogą wtedy wynosić kilkadziesiąt procent PKB⁷.

Skuteczność działania organu nadzoru ma nieocenione znaczenie dla utrzymania stabilności systemu finansowego. Ostatni kryzys gospodarczy pokazał nieefektywność a nawet braki systemu nadzoru w Europie. Narosłe nadmierne ryzyko nie zostało wykryte.

---

⁶ A. Jurkowska – Seidler, *Bezpieczeństwo rynku finansowego w świetle prawa Unii Europejskiej*, Warszawa 2008, s. 24.

⁷ Tamże, s.15.

Kontrola i nadzór nie były skuteczne na czas. Słabości strukturalne systemu finansowego są nie tylko jedną z głównych przyczyn pojawiających się kryzysów, ale są również czynnikami decydującymi o jego przebiegu, co z kolei determinuje koszty fiskalne kryzysów, ponoszonych ostatecznie przez podatników. Stabilność finansowa powinna być pojmowana jako dobro wspólne, dlatego jego ochrona leży w interesie publicznym i jest podstawowym kryterium decydującym o podejmowanych działaniach przez organ nadzoru. Cele te znajdują swoje odzwierciedlenie w poszczególnych ustawach regulujących kwestie problematyki rynku finansowego.

Odesłanie do poszczególnych ustaw związane jest z przyjętą w polskim prawie koncepcją ulokowania wszystkich funkcji nadzorczych w jednej instytucji nadzorczej, która realizuje transsektorowy nadzór ostrożnościowy, jak i ochronę deponentów i inwestorów. Taki jednolity nadzór finansowy funkcjonuje w 14 państwach Unii Europejskiej. Poza Unią Europejską nadzór zintegrowany funkcjonuje m. in. w Norwegii, Lichtensteinie, Australii, Kanadzie, Japonii czy Singapurze⁸.

Funkcjonowanie polskiego organu nadzoru finansowego, stworzonego w oparciu o model zintegrowanego nadzoru nad rynkiem finansowym należy ocenić pozytywnie. Takie rozwiązanie pozwala na zwiększenie przepływu informacji oraz koordynację działań w ramach systemu nadzoru nad instytucjami finansowymi działającymi w różnych segmentach rynku finansowego. Umożliwia również głębszą analizę i monitorowanie ryzyka finansowego przenoszonego pomiędzy pośrednikami finansowymi i różnymi segmentami rynku, a także związane jest z ograniczeniem biurokracji, lepszą ochroną inwestorów i konsumentów oraz wzmocnieniem bezpieczeństwa systemu finansowego. Nadzór zintegrowany jest oceniany jako bardziej efektywny, gdyż podkreśla się, iż daje możliwość szybszego reagowania w sytuacjach zagrożenia kryzysami finansowymi. Wpływa również na zwiększenie odpowiedzialności organu nadzorczego, w szczególności poprzez wyeliminowanie pól konfliktów kompetencyjnych, daje możliwości uzyskania korzyści skali i zakresu oraz zoptymalizowania zasobów kadrowych. Zintegrowany nadzór nad rynkiem finansowym wiąże się także z lepszą, skuteczniejszą ochroną uczestników rynku finansowego⁹. Nadzorowi finansowemu można przypisać określone funkcje, których wypełnianie jest warunkiem skuteczności tego nadzoru. Najważniejsze z tych funkcji to:

---

⁸ Tamże, s. 250.

⁹ Odpowiedź podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów - z upoważnienia ministra - na zapytanie nr 1963 w sprawie procedury nominowania i dymisjonowania członków Komisji Nadzoru Finansowego, <http://orka2.sejm.gov.pl/IZ5.nsf/main/393E24AD>

- funkcja licencyjna – polega przede wszystkim na udzielaniu – na podstawie przepisów prawa – zezwoleń na utworzenie np. banku. Z punktu widzenia nadzoru jest to działanie prewencyjne. Dzięki tej funkcji do poszczególnych sektorów nie są dopuszczane podmioty, które nie dają rękojmi prawidłowego wykonywania swoich zadań;
- funkcja regulacyjna – związana jest ze stosowaniem przez instytucje finansowe norm ostrożnościowych, zasadnicza część tych norm zawarta jest w przepisach rangi ustawowej, istnieje jednak potrzeba ich sprecyzowania i uzupełniania przez organ nadzoru, w formie zarządu czy rekomendacji. Regulacje ostrożnościowe dotyczą przede wszystkim różnych rodzajów ryzyka, a w szczególności sposobów jego identyfikowania, pomiaru oraz zapobiegania mu;
- funkcja kontrolna – obejmuje analizę dokumentów sporządzanych przez instytucje finansowe;
- funkcja restrykcyjna – oznacza uprawnienie organu nadzoru do nakładania na instytucje finansowe oraz ich kierownictwo kar a także stosowania innych środków dyscyplinujących. Istotną cechą tych restrykcji jest ich cel – służą one głównie osiągnięciu stanu pożądanego, jakim jest zapewnienie ochrony stabilności rynku finansowego¹⁰.

(Zmiana do art. 5)) – zwiększenie liczebności składu Komisji służyć będzie zapewnieniu jej bezstronności w podejmowanych działaniach a także pomoże urzeczywistnić podstawowy cel publicznego nadzoru na rynku finansowym, jakim jest ochrona interesu publicznego. Wprowadzona zmiana sprawi, iż osoby wchodzące w skład Komisji z racji piastowanego urzędu – czyli pochodzący z nominacji politycznej nie będą stanowili większości w składzie organu.

(Wprowadzenie ust. 6b)). Zgodnie z ustawą nadzór nad działalnością Komisji Nadzoru Finansowego sprawuje Prezes Rady Ministrów. Nadzór Prezesa Rady Ministrów ogranicza się do działalności Komisji Nadzoru Finansowego jako instytucji i nie wkracza w obszar związany ze sprawowaniem nadzoru nad rynkiem finansowym, zapewniając niezbędny dla umocowania każdego nadzorcy status niezależności. W obecnym stanie prawnym brak jest ustawowego organu opiniodawczo – doradczego, który „na bieżąco” wspierałby Prezesa Rady Ministrów w zakresie nadzoru nad rynkiem finansowym. Celem Rady byłoby podejmowanie inicjatyw w zakresie ochrony interesu publicznego, ochrony uczestników rynku finansowego, w ramach której mieści się również ochrona konsumentów. Członkowie Rady monitorowaliby zaistniałe zjawiska na rynku finansowym oraz wskazywaliby na praktyczne i

---

¹⁰ M. Bitner, E. Chojna – Duch, M. Grzybowski, E. Kornberger – Sokołowska, M. Supera – Markowska, *Prawo finansowe*, Tom I Finanse Publiczne, Warszawa 2001 r., s.313.

dające się wdrożyć rozwiązania w zakresie nadzoru nad rynkiem finansowym. Jednym z podstawowych obowiązków Rady byłoby przedstawianie Prezesowi Rady Ministrów niezależnej i bezstronnej opinii na temat działalności Komisji. Skład Rady zapewniałby efektywne wykonywanie przydzielonych jej zadań – jej członkami byłiby tzw. „eksperti”, tzn. osoby bardzo dobrze znające problematykę rynków finansowych.

Nie jest konieczne, aby tryb działania organu opiniodawczo – doradczego uregulowany został w akcie o randze ustawowym. W związku z tym szczegółowe zasady funkcjonowania Rady określone zostaną w akcie prawa wewnętrznym wiążącym.

Ustanowienie organu, jakim będzie Rada pozwoli na lepszą kontrolę zarówno bieżącej działalności Komisji, jak również pomoże w jej rzetelnej ocenie poprzez coroczne sprawozdanie z działalności Komisji. Rada będzie bardzo ważnym ciałem opiniodawczym, inicjatorem ewentualnych zmian w funkcjonowaniu rynku finansowego i organu nadzoru.

(Zmiana do art. 7)). Jedną z funkcji powołanej Rady byłoby opiniowanie kandydatów na stanowisko Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Tylko spośród osób, które taką opinię uzyskają Prezes Rady Ministrów będzie mógł dokonać wyboru. Wprowadzana zmiana jest kolejnym instrumentem uniezależniania Komisji Nadzoru Finansowego od podmiotów podlegających jej nadzorowi. Opiniowanie przez Radę poszczególnych kandydatów w odniesieniu do ich wykształcenia, uzyskanego doświadczenia, a także dotychczasowych osiągnięć będzie istotną wskazówką dla oceny przez Prezesa Rady Ministrów, który z kandydatów sprostą zadaniom i będzie skutecznie przewodniczyć działalności Komisji w realizowaniu jej ustawowych celów. Tak skonstruowany profil kandydata na stanowisko przewodniczącego Komisji ma na celu zagwarantowanie pełnego profesjonalizmu w podejmowanych przez niego inicjatywach.

Niezależność Komisji Nadzoru Finansowego wynika z trybu powoływania i odwoływania przewodniczącego komisji i jego zastępców, który został dokładnie uregulowany w przywołanym przepisie. Kandydaci na niniejsze stanowiska muszą spełniać ustawowe wymogi będące niezbędnymi przesłankami powołania ich do pełnienia funkcji. Dodatkowym zabezpieczeniem przed jakąkolwiek ingerencją o charakterze politycznym jest wprowadzenie 5-letniej kadencji dla przewodniczącego komisji. Może on zostać odwołany przed upływem kadencji wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, np.: w przypadku prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub utraty obywatelstwa polskiego.

(Wprowadzenie ust. 1a do art. 8)). Jednym z warunków skutecznego nadzoru jest bezstronność i względna stałość składu organu nadzoru. Aktualny stan prawny, w którym dopuszczalne jest złożenie rezygnacji przez przewodniczącego bez żadnych konsekwencji

prawnych sprzyja naciskom ze strony podmiotów nadzorowanych, których przedstawiciele – przynajmniej teoretycznie - mogą oferować atrakcyjne warunki wynagrodzenia bądź inne profity, które można by uzyskać po zakończeniu pełnienia funkcji w organie nadzoru. Rozciągnięcie zakazu podejmowania zatrudnienia w nadzorowanych podmiotach i posiadania w nich udziałów lub akcji na okres po złożeniu rezygnacji przez przewodniczącego do dnia upływu 5 – letniego okresu od dnia powołania go na stanowisko sprawi, iż działalność Komisji nie będzie się opierać na próbach „przypodobania się” poszczególnym podmiotom, gdyż zmniejszy się prawdopodobieństwo, że w zamian za określone działanie bądź zaniechanie podmiot ten zostanie pracodawcą bądź współnikiem przewodniczącego. Uzasadnieniem do wprowadzonej zmiany są również częste zmiany w składzie organu nadzoru, które w ostatnich latach można było obserwować w naszym kraju.

(Uchylenie ust. 6 i wprowadzenie ust. 6a w art. 11)). W obecnym stanie prawnym od decyzji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Konstrukcja wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy sprowadza się do tego, że organ wydający decyzję, z której strona jest niezadowolona jest zobligowany po wniesieniu takiego wniosku przez stronę jeszcze raz sprawę rozpatrzyć i ewentualnie dokonać zmiany decyzji. Niestety wadliwe decyzje rzadko korygowane są przez ten sam organ, toteż strona niezadowolona z rozstrzygnięcia najczęściej zmuszona jest odwoływać się do sądu administracyjnego. Wprowadzana zmiana umożliwi składanie przez stronę odwołania do organu odwoławczego, który przeanalizuje tryb i przesłanki wydania przez Komisję Nadzoru Finansowego rozstrzygnięcia o określonej treści. Dwukrotna analiza danej sprawy przez różne organy z pewnością przyczyni się do mniejszej ilości postępowań sądowych, zwłaszcza w przypadku przychylenia się organu do żądania strony.

(Zmiana do art. 15)). Oprócz osób, które wchodzi w skład Komisji Nadzoru Finansowego z racji zajmowanego stanowiska (art. 5 ust 2. ustawy), członkami Komisji są również osoby powoływane przez Prezesa Rady Ministrów na pięcioletnią kadencję. Zapewnienie organowi nadzoru niezależności od banków i innych instytucji finansowych możliwe stanie się m.in. poprzez wprowadzenie zakazu podejmowania dodatkowego zatrudnienia, z wyjątkiem podejmowania działalności naukowej, dydaktycznej lub twórczości autorskiej. Efektywne dążenie do ustawowych celów działalności KNF możliwe jest tylko w przypadku braku konfliktu interesów członka Komisji w trakcie jego działalności w organie nadzoru.

(Zmiana do art. 19)) Aktualny stan prawny, który przewiduje, iż koszty funkcjonowania organu nadzoru pokrywane są bezpośrednio z wpłat, dokonywanych przez podmioty

nadzorowane przeczy idei rozsądnego ustawodawcy. Oznacza to, iż należy zmienić sposób finansowania działalności Komisji, jej funkcjonowanie powinno stanowić wydatek budżetu państwa, aby wyeliminować tę zależność, w której to „złodziej finansuje działalność policji”. Proponowana zmiana wiąże się z koniecznością wprowadzenia odpowiednich zmian legislacyjnych w poszczególnych ustawach, na podstawie których instytucje finansowe będą obowiązane do dokonywania wpłat z związku z wykonywaniem przez organy publiczne nadzoru.

2. Uzasadnienie zmian do pozostałych ustaw

(Wprowadzenie art. 131b do ustawy Prawo bankowe¹¹, art. 201a do ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych¹², art. 6a do ustawy o pracowniczych programach emerytalnych¹³, art. 18a do ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego¹⁴, art.6a do ustawy o emeryturach kapitałowych¹⁵, art. 3a do ustawy o działalności ubezpieczeniowej¹⁶, art. 4a do ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich¹⁷, art. 68b do ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych¹⁸, art. 237a do ustawy o funduszach inwestycyjnych¹⁹, art. 25a do ustawy o giełdach towarowych²⁰, art. 36a do ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych²¹, art. 5a do ustawy o usługach płatniczych²², art. 5a do ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych²³) Zakłócenia, które w sierpniu 2007 r. dotknęły kilka segmentów systemu finansowego, przerodziły się następnie

---

¹¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 1997 r., nr 140 poz. 939 ze zm.).

¹² Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 1997 r. r. Nr 139, poz. 934 ze zm.).

¹³ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1207 ze zm.).

¹⁴ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych oraz indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego (Dz. U. z 2004 Nr 116, poz. 1205, ze zm.).

¹⁵ Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 228, poz. 1507).

¹⁶ Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1151 ze zm.).

¹⁷ Ustawa z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2005 r. Nr 150, poz. 1249 ze zm.).

¹⁸ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 184, poz. 1539 ze zm.).

¹⁹ Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 146, poz. 1546 ze zm.).

²⁰ Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2000 r., Nr 103, poz. 1099 ze zm.).

²¹ Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 169, poz. 1385).

²² Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2011 r., Nr 199, poz. 1175).

²³ Ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych (Dz. U. z 1996 r., Nr 1, poz. 2 ze zm.).

w światowy kryzys gospodarczy i finansowy, któremu towarzyszyła fala bankructw, wzrost bezrobocia, straty inwestorów i konieczność przekazania przez rządy znacznych kwot, by uratować system bankowy przed upadkiem. W proponowanych artykułach wprowadza się analogicznej treści nowelizacje, które wprowadzają kategoryzację usług i produktów finansowych oferowanych przez instytucje finansowe na rzecz nabywców. Nadzór nad prawidłowym wykonywaniem tego obowiązku będzie sprawować Komisja Nadzoru Finansowego. Rodzaj usług i produktów finansowych, które zostaną zwolnione z tego obowiązków określi w rozporządzeniu minister właściwy ds. instytucji finansowych. Również minister właściwy ds. instytucji finansowych określi w rozporządzeniu sposób dokonywania kategoryzacji usług i produktów finansowych, kierując się potrzebą zapewnienia rzetelnej informacji o charakterze publicznych na temat ryzyka ekonomicznego nabywania i korzystania z usług finansowych oferowanych przez te podmioty.

Wprowadzane zmiany służyć będą zwiększeniu transparentności. Instytucje finansowe będą obowiązane udostępniać rynkom i opinii publicznej wszelkich istotnych informacje na temat oferowanych przez siebie produktów finansowych i usług w sposób otwarty, jasny i w odpowiednim terminie. Zasada przejrzystości ma fundamentalne znaczenie w zapobieganiu i zwalczaniu kryzysów gospodarczych. Przejrzystość ułatwia opinii publicznej zrozumienie reguł funkcjonujących na rynku, lepsze rozumienie czyni zaś działalność instytucji finansowych bardziej wiarygodną.

Celem kategoryzacji instrumentów finansowych jest zapewnienie stabilności finansowej rynku finansowego. W ten sposób możliwa stanie się autokorekta zachowań uczestników rynku finansowego podejmujących zbyt duże ryzyko, bez interweniowania podmiotów publicznych w mechanizmy rynkowe. Równoległe do wzrostu ryzyka określonego w kategoryzacji, powinna wzrastać czujność potencjalnych nabywców produktów finansowych i usług, która związana jest z możliwością utraty zainwestowanego kapitału. Kategoryzacja produktów finansowych i usług, oferowanych przez instytucje finansowe jest instrumentem zmierzającym do ochrony uczestników obrotu na rynku finansowego.